

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshor borítva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 évszázados utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatásáért
 vagy megőrzéséért nem vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Nyitány ára 10 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 10.

A kongresszus befejezése.

Az autonómiai kongresszus négy és fél évi munkálkodás, alapos, mindvégig magasan szárnyaló tárgyalások után befejezte feladatát. Egy formális ülést tart még, azon harmadszori olvasásban megszavazzák a javaslatot, vagyis a létesítendő autonómia szervezetét és megválasztják annak a küldöttségnek a tagjait, a mely — valószínűleg csütörtökön — átnyújtja azt az apostoli királynak.

Ez a szervezet nem felel ugyan meg teljesen az autonómiáról alkotott eszményképünknek, de a püspöki kar által tett módosítások után oly gyökeresen megváltozott, oly sokat javult az eredeti tervet, hogy most már mégis csak joggal várhatják, hogy — ha így lép életbe az autonómia — alkalmas eszköze lesz a katolikus hitélet fellendülésének, a katolikus társadalom megerősödésének.

A kongresszus kisebbsége — a mely oly jelentékeny volt, hogy csak a püspöki kar tagjainak a szavazata tette lehetővé a javaslat elfogadását — mindvégig derékasan megállotta helyét s tevékeny részt vett a vitában és módosításokban. Ez a kisebbség még a mai — már csak formális — szavazásnál is fenntartja még a javaslatlalt szemben elfoglalt álláspontját, — de már maga is beismeri, hogy a püspöki kar módosításai által alkotott szervezet megvalósítása határozott eredmény, nyereség és vívmány lenne.

A kongresszusi ellenzéknek egyik vezéralakja így vélekedik a püspöki kar módosításairól:

A püspöki kar módosításai a 27-es bizottság munkálatait az alapok és alapítványok kérdésében *jelentékenyen*, a kir. kath. középiskolák kérdésében pedig *lényegesen* megjavították.

A míg a bizottsági munkát az autonómia igazgató-tanácsának intézkedési jogkörét csak azokra az ügyekre terjesztette ki, melyek a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kezelése alatt levő katolikus alapok és alapítványok *törzsvagyonának* adminisztrációjára vonatkozó rendszer megváltoztatását célozzák, addig a püspöki kar elfogadott javaslata szerint az igazgató-tanács döntése alá mindazon ügyek kerülnek, melyek az említett alapok és alapítványok *törzs- és egyéb vagyonának* kezelésére vonatkozó

rendszer bárminő megváltoztatásával vagy módosításával összefüggnek. E szerint még a kölcsönök adására, vagy felvételére, tiszti állások szervezésére vagy megszüntetésére, tiszti fizetések és nyugdíjak rendszeresítésére vonatkozó ügyek is az igazgató-tanács intézkedési jogkörébe utaltatnak.

Nevezetes módosítás az is, hogy az igazgató-tanács az alapok és alapítványok vagyonának az átváltoztatásához nemcsak egyszerűen hozzájárul a beleegyezésével, mint a hogy azt a bizottsági munkálat megállapította, hanem minden ilyen vagyoni átváltoztatást *egyenesen és közvetlenül* maga az igazgató-tanács eszközöl, a legfőbb kegyúr jóváhagyásával. Ugyancsak az igazgató-tanács *utalványozza* az alapokból teljesítendő fizetéseket, a legfőbb kegyúr által jóváhagyott költségvetés keretein belül, sőt rendkívüli, előre nem látott esetekben a költségvetés határait is utólagos igazolás mellett átlépheti.

Ezen módosítások következtében az önkormányzat olyan ellenőrző és intéző jogkör nyert a katolikus alapok és alapítványok felett, mely jogkör mellett a vallás- és közoktatásügyi *miniszter csak névleges kezelője* lesz az említett alapoknak.

Mélyebbre ható és a 27-es bizottság munkálatait lényegesen megjavító módosításokat eszközölt a püspöki kar a tanulmányi alaphól fentartott kir. katolikus gimnáziumok ügyében. A módosítások értelmében ugyanis az igazgató-tanács *kinevezi* ezen intézetek igazgatóit és tanárait, *rendszeresít* igazgatói és tanári állásokat, *megállapítja* a fizetéseket és nyugdíjakat. Megszabja a tandíjat, *meghatározza a tantervet* és az erre vonatkozó utasítást, összeállítja a tanulók *fegyelmi szabályait* és megalkotja a fegyelmi jogi gyakorlatának szabályzatát. *Választja a tankönyveket*, a tanrendszer követelményeinek megfelelően megállapítja az üresedésben levő tanszékek szakát.

Ezen sarkalatos jogokon kívül a kisebb fontosságú jogok egész csoportja felett rendelkezik az önkormányzat, úgy hogy a kir. kath. gimnáziumok vezetésének összes szálai az igazgató-tanács kezében fognak összefutni. Ezzel szemben a *miniszter befolyása* ezekre az intézetekre, jobbra csak a törvény által megkövetelt *ellenőrzésben és felügyeletben* fog állani. Lesz ugyan még ez után is különbség a teljes autonómiát élvező protestáns közép-

iskolák és a kir. katolikus gimnáziumok között, de ez a különbség intézeteink vezetésének önkormányzati jellegét meg nem gyöngíti, a tanügynek katolikus szellemben való intézését nem gátolhatja.

Csak az a kérdés már: mi lesz a sorsa ennek a második autonómiai tervezetnek? Nem kell-e félni attól, hogy az elsőnek a sorsára jut ez is? Az 1870-iki autonómiai kongresszus elaborátuma éppen negyedszázadig pihent a miniszteri fiókban s mikor végre csak azért, hogy az egyházpolitikai törvények által okozott felháborodást és elkeseredést lecsendesítsék — elővették onnét, nem azért tették ezt, hogy életbe léptessék az elaborátumot, hanem hogy átdolgoztassák azt.

Ez az átdolgozás immár be van fejezve, de kérdés: mi sors vár reá?

Jól tudjuk, hogy még ez a szerény keret is jóval túl nagy Wlassics miniszter intenczióin s messze túlhaladja a »hiteles feljegyzések«-ben körvonalozott hatáskört. Nagy kérdés azért: vajjon fog-e engedni a kormány?, — fogja-e javasolni a királynak a jóváhagyást és életbeléptetést? és mit fog tenni az apostoli király?

Azt beszélnek, hogy a kormány újra visszaküldeti a kongresszushoz az elaborátumot némi — elég lényeges — módosítások végett.

Mi nem hiszünk ennek a hírnek. Nem hiszünk benne pedig kettős okból. Először mert az apostoli király a püspöki karnak a kongresszuson történt impozáns és egyértelmű állásfoglalásából tudja most már a püspöki kar és a magyar katolikusok óhaját és miután az sem a legfőbb kegyuri jogokkal, sem az állam felügyeleti jogával nem ellenkezik, reméljük, teljesíteni is fogja azt.

De a kormányról sem hisszük, hogy tovább is huzná-halasztaná a dolgot, — nem hisszük márcsak azért sem, mert a kongresszuson a püspöki kar módosításait magáévá tette az egész kongresszus — köztük Apponyi Albert gróf és Horánszky Nandor, kiknek kétségkívül tudomásuk van a kormány intenczióiról.

De különben is csekély, lényegtelen módosításokért nem teszi meg a kormány, hogy újabb huza-vonát okozzon az autonómia ügyének; lényeges módosításokba pedig most már, a püspöki kar egyértelmű állásfoglalása után, alig mehet bele a kongresszus s így az az egész ügynek eltemetése lenne.

Tavaszi divat tudósítás!

Tisztelettel értesítjük igen tisztelt vevőinket és a n. é. közönséget, hogy **legújabb divatu**

A TAVASZI IDÉNYRE MÁR MEGÉRKEZTEK!

Figyelmes kiszolgálásról és **szigorú olcsó árakról** biztosítva, kérjük becses látogatásukat.

(85) 3-10

Telefon szám 76.

URI- és FIU KALAPOK,

Budapesti és Carlsbadi

kézimunka készítésű **cipőink,**

FEHÉR és SZINES INGEK,
 KESZTYŰ és NYAKKENDŐ
 UJDONSÁGAINK

Teljes tisztelettel

FÁBRY TESTVÉREK.

Tisza belügyminisztersége.

A napokban közzadtak budapesti tudósítónknak azt a szenzációs hírt, hogy Széll a belügyi tárczát Tisza István grófnak engedi át. E hírrel egyidejűleg kételyünket is kifejeztük az iránt, hogy ez a mostani politikai helyzetben megvalósulhasson. Csak pusztá szallongó hír lehet az, melyet a régi gárda hívei időnkint felszínre vetnek, hogy az illetékes helyről csakhamar lezáfolyjak azt.

Csakugyan annak bizonyult most is. Egyik — Széllhez igen közel álló befentes lap írja erre vonatkozólag a következőket:

»A legutóbbi időkig általában azt hitték, hogy Horánszky a belügy élére kerül. Csak kevesen tudták, hogy ez nem fog elkövetkezni. Széll a belügyi tárczát nem a más, hanem a maga számára tartotta fenn elejétől kezdve. Széll a belügyminiszterséget nem bocsátja ki a kezéből, nem csupán azért, a miért az öreg Tisza tette, mert ez jelenti a legnagyobb országos hatalom birtoklását, hanem — így gondoljuk — főként azért, mert ugyanaz a becsvágy hevíti, a mely elűtötte néhai való Szilágyi Dezsőt, a ki Bánffy-uralom idején így nyilatkozott:

— Ennek a Bánffynak olyan szerencséje van, hogy nemcsak a kiegyezést csinálja meg, hanem a közigazgatás reformját is. Már pedig az az ország szervezésének akkora óriási alkotása lesz, a melynek hatása századokon át élni fog. Ez pedig tudást követel és éssz.

A közigazgatás szerencsés reformja kétségkívül átadja a jövő századoknak megalkotója nevét és nagy emlékét. Természetes tehát, hogy Széll ereje tudatában magának vindukálja e nagy alkotás megépítését. Ennek van még egy más következménye is. Az, hogy a kabinél másnemű kiegészítéséről nem eshetik szó. A Széll-kormány marad úgy, a mint most van s azok a férfiak, a kik örökségre várnak, még jó ideig kénytelenek lesznek az erejüket edzeni s tanulmányaik körét tágítani. Tisza István gróf is, a ki kétségkívül nagy tulajdonosokkal rendelkezik, jócskán várhat, miglen a számára virradni fog. Ereje talán ki fog tűnni — félelmesebben érvényesülhet ellenzéki téren.

Wlassics bukása.

A képviselőházi folyosón szárnyra kelt tegnap az a hír, hogy alkalmas pillanatban a kultuszminiszteri tárcza gazdát cserél. Hogy ki

lenne az utóda, erről még bizonyosat állítani nem lehet. Azonban tájékoztatásul annyit mégis fel lehet említeni, hogy a miniszter a parlamenti férfiak azon gárdájából fog kikerülni, a mely az *autonomiai* javaslatok tervezetének előkészítésénél jelentékeny szerepléshez jutott.

Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy *Féjerváry* báró lemondásának is híre kelt a folyosón.

Páholy és politika.

Egyik dunántúli lapban olvassuk a következő sorokat:

A magyarországi *Symbolicus* nagypáholyban február hó 17-én ünnepélyes vakolás volt.

Egyéb kisebb kvantitásoktól eltekintve, ott voltak az államtitkár nagymesterei: *Joannovits* György; a nagymester-helyettesek: *Katona* Béla főállamügyész és *Mártonfy* Márton; *Várady* Antal pályaőr, *Bakonyi* Kálmán páholykorlátnok, két izraelita nevű fő- vagy nagyszónok, továbbá *Ponger* Fülöp, az előbbiek hittársa és a m. á. v. ny. főfelügyelője, *Kollai* Virgil, *Mandello* Károly, *Pompéry* Elemér, *Gelléri* Mór és *Várady* Zsigmond, (Nagyváradról) stb.

A tanácskozás többi közt a körül is forgott, hogy a páholyoknak nagyobb befolyást kellene az egyes törvényjavaslatokra biztosítani, mire nézve *Joannovits* György és *Kozma* Béla szakértő megjegyzései becses ujjmutatásul szolgálhatnak.

Az eszmét *Várady* Zsigmond testvér vetette fel, kinek indítványa folytán felszólítás fog intézteni az összes páholyokhoz, hogy az idevágó kérdésekkel behatóan foglalkozva, tanácskozmányaik eredményét a központon tudassák, a mely azokat első sorban is az indítványtétőhöz fogja átteni, a ki viszont szívesen késznek nyilatkozik mindenképp a törvénykönyv mikénti kialakítására vonatkozó nézeteit a »profán« jogászvilággal megismertetni.

A nélkül, hogy e soroknak érdemüknél nagyobb fontosságot tulajdonítsunk, konstatáljuk egyszerűen, hogy a páholyhívek állásai szerint odabent csak »humanitárius« tevékenység folyik, ellenben a politikáról mitsem tudnak. A különböző vakolásoknak egyéb semmi céljuk sincs, mint csak a humanizmus elveinek terjesztése (Lásd a Páholy cz. bohózatot is.) A

fenti közlemény csattanósan bizonyítja, hogy az egész »kizárólagos szabadalmazott humanitárius« tevékenység csak bohózatban hihető el.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 10.

Dániel Gábor elnököl.

Több lényegtelen bejelentés után napirend előtt

Nessi Pál szólal fel az egyes miniszterekhez intézett interpellációk miatt, melyekre sem ő, sem mások még ez ideig választ nem kaptak.

Kéri az elnököt, hogy utasítsa a kultuszminisztert a válaszra annyival is inkább mert a 30 nap már eltelt.

Széll Kálmán kis türelmet kér a háztól, mert legközelebb válaszolni fognak az interpellációkra.

Ezután harmadszori olvasásban is elfogadják a csorbatói birtoknak az államkincstár részére történt megvásárlásának jövoha yásáról szóló törvényjavaslatot, melyet ezután a főrendiházhoz tesznek át.

Következik a belügyi költségvetés folytatódó tárgyalása.

A főváros baja.

Széll Kálmán beszédét a fővárosi ügyek bírálásával kezdi. A főváros anyagi bajainak kiforrása igen sokféle, még a multba vezet vissza az. A telek adományozásnál igen sok visszaélés történt. A főváros bajainak egyik oka a rohamos fejlődés, mely nem tarthatott lépést az anyagiakkal, a másik oka a helytelen adminisztráció. Ezeknek orvoslására készítik a reformokat, mely úgy a rendezéséről, mint az adminisztrációról fog szólni. E reformoknál már annyira előrehaladtak, hogy a főváros rendezéséről szóló törvényjavaslatát még ez év folyamán be fogja terjeszteni a ház elé. Ő szíven viseli a főváros ügyeit és érdekeit, szépé, nagygyá és hatalmassá akarja tenni. Es hiszi, hogy sikerülni fog azokkal az elemekkel karöltve, kik szintén úgy gondolkodnak, példássá tenni egy a rendezést, mint az adminisztrációt. (Helyeslés).

Heltay Ferencz Pichler szombati felszólalására kijelenti, hogy az illetlen és szeretlen

(Közbeiktatások a balon és szélsőbalon)

A „TISZANTUL“ TÁRCZAJA.

A kis tolvaj.

Irta: *Ouida*.

Meleg februári éjszaka. Már benne van a levegőben a márczius és ibolya illata, és az Arnót, a mint elfolyt a Ponte Vecchio ívei alatt, a teli hold fénye ezüstözte meg.

A hid párkányára támaszkodva, nézte a vizet egy kis fiu, pedig már ágyában kellett volna lennie. De az ő ágya csak egy darab zsákszövet volt, egy pár száraz kukoricalevével kibéllelve, és ő jobban szerette a ragyogó holdvilágot és az üde, tiszta, éles éjszakai levegő legyintését. Egy óra volt éjfél után és néhány kocsiit kivéve, kevés közlekedés volt az északi parton, a hol ő állott, álmódzva és vágyakozva, valami homályos, félig öntudatlan módon, mert hiszen ő valamikor boldog gyermek volt. De ez az idő nagyon távolnak látszott már.

Apjának régi, széphaugzású neve volt, őt azonban csak Lilliónak hívták. Szülei meghaltak, neki csak egy öreg dédanyja volt, az is ágyban feküdt abban az egyetlen szobában az Oltiránó városrészben, a hol vele együtt lakott. Ő tartotta el az öreg asszonyt és saját magát gyujtósálak eladásával. Ő maga is olyan vékony, mint egy gyujtósál, de szóp gyerek volt: nagy barna szemével, lobogó gesztenyeszínű fürtjeivel és avval a kedves esdő mosolyával, hogy nem igen ment el mellette asszony

vagy leány, hogy ne vett volna tőle valamit; még a kutya sem ment el mellette, a nélkül, hogy barátságosan meg ne nyalogatta volna.

Nem volt olyan, mint a többi városi suhancz, a kik kereskednek, alkudoznak, koldulnak és tolnakodnak meg ugrálnak és lármáznak az utcákon. Mindig félénk és csendes volt, és huzódzott az ő zajos elárúsító társaitól és soha egy szót nem szólt azokhoz, a kik tőle vásároltak, csak fel-felvetette nehéz, hosszú szempilláit és ha nyájas tekintettel találkozott, bát mosolygott.

Száj társai gunyolták és nevelték és urfának, »signorino«-nak csufolták, de azért ők sem voltak nagyon durvák vele. Volt benne valami, a mi megfékezte nyelvüket és megkötötte kereküket, valami finom különbség, a mely kiméletet parancsolt rá az ő féktelen természetükre. Egyikük »Il. bimbo Gesù«-nak — a gyermek Jézusnak nevezte el.

Anyja meghalt az ő születésekor és apja agyonlőtte magát, miután egy játékbárlanban mindenét elvesztette. A fiu, egy titkos szerelmi kalandnak gyümölcse, gyermekül maradt vissza nevelő-anyjánál, egy kis asszonynál, a ki egy kis bérleten gazdálkodott, amott a halmokon a Val d'Ena fölött.

Az ő nevelő-anya és annak férje hét éven át tartották el. Ekkor az asszonyt elhagyta férje és kivándorolt, és egy évvel később elűtötte a gözmozdony a Gelsomino mellett az asszonyt és csak annak ősz anyja maradt vissza, az az öreg teremtés, a kit a gyermek »totná«-jának szólított.

Kilökték a kis gazdaságból és mivel nagyon

ragaszkodott a gyermekhez és a gyermek is ő hozzá, együtt jöttek be a városba lakni; az asszony foltozott selyem- és pamut-harisnyát, a fiu meg gyujtot árult.

Csak most, ebben az utolsó évben, a gyermek tizedik évében, dagadtak meg az öreg asszony lábain az erek annyira, hogy az ágyból nem birt többé felkelni; a szeme világa is elhomályosult és a gyujtósál lett az ő egyetlen keresetforrásuk. Egymásután adogatták el azokat a tárgyakat, melyeket nagyanyja magával hozott a városba, és nem maradt egyébük annál az elrongyolt ruhánál, a mely a testükön volt, meg ezenkívül egy pár nyomorúságos, szükséges holmi. Ehen veszték volna és a hidegtől pusztultak volna el, ha nem könyörültek meg volna rajtuk olyan emberek, a kik nem voltak sokkal jobb sorsban, mint ők maguk, és ha néha-néha jószívű hölgyek az utcán nem hullajtottak volna alamizsnát Lilliónak sovány, kis kezébe. Megkapta őket a fiu arcának szevedő szépsége. Ez nem volt koldulás, mert mindenki vett tőle egy-egy skatulyával, jól tudva, hogy ha nem tennék a fiut bajba kevernék a rendőrséggel, mert elméletben a koldulás el van tiltva. Lillio teste a város utcáin volt, ám a lelke hazajárt a faluba. Három éve már, hogy látta, de sohasem szűnt meg reá gondolni.

— Menjünk vissza, Nonca! Menjünk vissza! — hajtá egyre. De a szegény, öreg, ágyban fekvő asszony csak csendesen sirdogált és így válaszolt:

— Oh kedvesem, kihez mehetnénk mi ott? Ki tartana el minket ott? Itt vagyunk és itt

Micsoda beszéd ez, szabad ilyen mondani? Rendrel!

Nessi Pál: Hol az elnök? Szabad ilyen kifejezést használni: szemtelen? (Zaj a szélsőbalon).

Hellay Ferenc: Bocsánat, szertelent mondtam.

Kiáltások balról: Az már más!

Hellay: Nincs egy főváros sem, melynek közönsége annyira meg lenne adóztatva állami célokra, mint Budapest. Már most ehhez hozzájárul a rohamos fejlődés, nem csoda tehát, ha nem a legjobb helyzet áll fenn. Visszautasítja Pichler ama mondását, hogy a főváros közgyűlésein panamáznak. Ilyet szerinte nem szabad lett volna mondani. Mint teljesen alaptalan ráfogást utasítja vissza azt is, mintha a bizottsági tagoknak bérháza lennének. Elősméri azt, hogy a főváros kerületeiben vannak klikkek, de ezek szívükön viselik a főváros ügyeit.

Végül megjegyzi, hogy más országban az uralkodók építetnek mindenféle köz- és magánpalotákat, itt csupán a királyi várnál és az Operaháznál találkozunk ilyenekkel.

Rátkay: Az országnak nem lehet szimpatizálni olyan fővárossal, mely az iskolák nagy részét eltűri, hogy német legyen, a Kossuth-szobrot még most sem állította fel. Szerinte a fővárost maga az udvar is germanizálja.

Felmutat egy levelet, mely a kabinet irodától való válasza ő felségének egy csak magyarul tudó asszony kérésére. Budapesten kelt, de az írás német, a pecséten pedig egy kétféle sas van. Ez hát az a magyar kabinetiroda, miről a miniszterelnök beszélt.

A levelet leteszi a ház asztalára.

(Nagy zaj a balon és szélsőbalon. Közbekiáltások: Erre tessék felelni, miniszterelnök ur!)

A ház többsége a tételt elfogadja.

Az anyakönyvi kiadások.

Molnár János: Az anyakönyvi tételeknél szemérem veti a miniszterelnöknek, hogy mindig csak ígér. Így a népgyűlésekről szóló javaslatot is. Kéri, hogy vonja vissza a Perczel-féle törvényt.

Mikor behozták az anyakönyvvezetést, azt mondták, hogy az 40.000 forintba fog kerülni. És mit látunk? Hogy azok évről-évre emelkednek, úgy, hogy ma már 2,387.389 koronába kerül.

Morzsányi is említette, hogy a főváros maga alig bírja fedezni az anyakönyvi kiadásokat. Így van ezzel minden község, város.

kell maradnunk. Talán ha a szentek megengednék, hogy most rögtön meghaljak, más valaki jobb volna hozzád és elvinne innen, erről a kegyetlen helyről, mely csupa kő és zaj és tel van étellel, itallal azok számára, a kiknek ugyis tele a gyomruk, és nincs egy falatja és egy cseppje azok számára, a kik éhen halnak benne.

— Ne halj meg, Nonna, — mondá Lillino körülfontva az öreg asszonyt karjaival. — Ne halj meg és ne menj el a földbe! Kérlek szépen, ne menj! Kivüled senkim sincsen a világon!

— Szegény kis fiam, mire vagyok én már jó? — suttogó és kezét áldólag tette a fiú fejére. — Olyan vagyok, akár a száraz tuskó, még tüzelésre sem jó, mert nem maradt énbennem egy cseppnyi nedv sem. Istenem, Istenem!

De mikor hát ő volt a funak miadene, a kivel annak törődnie kellett: az a rongyhalom ott a durva takaró alatt és mikor csak őt ismerte, a mióta a világon van. Mindig nagyon jó volt hozzá az öreg asszony, és jóllehet már akkor is éltes volt, legrégebb emlékei közé tartozott, a mint vigan szaladgál mellette, megfogozva a szoknyájában, és a mint gyűjtötték zsákszát az árkokban, vagy kihajtották a kacsákat a patakhöz, vagy szedtek olajbogyót, gesztenyét, szedret, szamóczát, vagy más efféle, hasonló könnyű munkát végeztek, a mely erdőn és mezőn foglalkoztatja az öreg embert és a fiatal gyermeket és mindenkit hasznosít három éves korától kezdve kilenczven éves koráig.

(Vége köv.)

A tételt pénzügyi oldaláról tekintve sem fogadja el.

Szell Kálmán minden apróságért, mi esetleg az országban helytelenül történt, felelős nem lehet.

A ház többsége a tételt elfogadja.

A színházaknál:

Simonyi-Szemadam János szóba hozza a Nemzeti-színház igazgatójáról közölt híreket. Először a Sada Yakko-féle dolgot, azután a 10.000 frt allami kölcsön ügyét.

Szell Kálmán miniszterelnök: Beöthy László kiváló szakerő, a Nemzeti-színház eredményei is mutatják. Az ő fizetése nem esik az állami tisztviselők fizetési szempontja alá, mert az a szerződés dolga. Ha az ily szakerőt szerződöttek, esetleg más hatáskörből vétetik át, ennek lehetnek — volt is rá eset — bizonyos feltételei. Ilyen feltétele volt Beöthy Lászlónak, hogy viszonyai rendezésére huszezer korona kölcsönt kapjon. Hogy rendezett viszonyok közzé jusson, mint a Nemzeti-színház igazgatója, ez kívánatos is volt s a kölcsönt, melynek megadása nem szabályellenes, megkapta oly kikötéssel, hogy szerződésének tartama előtt le kell törlesztenie. Az Uraniabeli Sada-Yakko esetben is igazolta magát, hogy az egy régebbi kötelezettsége volt, melynek eleget kellett tennie.

A ház a tételt megszavazta.

Szünet.

Közegészségügy.

Szünet után a közegészségügyi tételnél Buzáth Ferencz a gyógyszerárakról beszél. Indokolatlannak tartja a gyógytárak szaporítását. A miniszterelnök mint belügyminiszter másképpen kezeli e dolgokat, mint elődei. Kivonandónak tartja a kereskedésekből a méregtartalmu árakat. Nem tartja méltányosnak azt, hogy a gyógyszereszek czéggjegyzést ne eszközölhessenek, mert ezáltal hitelüket rontják. Eltiltandónak tartja a külföldi titkos szerrek árulását, avagy követeli, hogy azokat közegészségügyileg vizsgálják felül.

Hadasi János: Statisztikai aatokkal igazolja, hogy a fertőző betegségek hovatovább növekednek. A közegészségügyi önálló szakértők kezeibe kellene elhelyezni. Sürgeti a közegészségügy államosítását.

Major Ferencz beszéde elején az elmebeteggyógygyel foglalkozik s kéri a belügyminisztert, hogy erre nagyobb gondot fordítsanak, ajánlja, hogy egy országos elmeügyi tanácsot kreáljanak. Egető szükség lenne szemkórházak felállítására.

A belügyi tárcza költségvetését holnap folytatják.

Bezuzott kirakat.

Megemlékeztünk arról a vakmerő lopásról, melyet jelenben már a rendőrség kosziját élvező Marossán Demeter elkövetett.

Este 7 órakor, midőn legtöbb járőkelő ember jár a Kossuth-utcán, bezuzta Klein M. és fia czég zálogházának kirakatát és tíz drb. ékköves gyűrűt elemelve, a Fabián-utcán át a Zöldfa-utca felé menekült.

Az átellenben levő rendőriaktanyán tüstént észrevették a vakmerő tolvaj működését, s a bünygyi nyomozó rendőrök nyomon követték a jó firmát, kinek azonban mégis sikerült elfogatását szombat este 10 óráig késleltetni.

Megjárta Bihar-Diószegét is, csak hogy a rendőrség figyelmét elhárítsa magáról. S midőn azt hívé, hogy tiszta a lég, s a nagyvárad rendőrség elfelejtette vakmerő lopását, megjelent a városban eltölteni egy pár pásztor-órát szeretőjénél, kinek lakásán beborult szerencse csillaga s a megjelent Boll György nyomozó rendőr a törvény nevében a hűvösre vitte a jómadarat.

A rendőri sajtóiroda a következőket adta ki Marossán vallomásáról, illetve személyazonosságának megállapításáról.

Az elfogott gazember először Kis Péternek mondta magát. Időközben megjött azután a fővárosi államrendőrség megkeresvénye, melyből az újabb adatokat nyert rendőrségünk megállapította, hogy az elfogott betörő-tolvaj tulajdonképen Marossán Demeter, 26 éves, nagylétei születésű, szőkevény honvéd; Marossán, aki 9 évvel ezelőtt, mint 17 éves suhancz a Szt. János-utcán Major Erzi nevű 16 éves szeretőjét agyonlőtte, ezért 10 évi fegyházat kapott. 7 és fél évet ült Illaván, honnan feltételes szabadságra elbocsátották. Mint katonaköteletet a debreczeni 3. honv. gyalogezredbe sorozták. Debreczenből a budapesti honvéd önkéntesi iskolába vezényelték szolgának. Itt február 20-án egy ékszerüzlet kirakatát bezuzva, innét 500 koronát érő ékszeret lopott. E tettéért letartóztatván, Debreczenbe a honvédkerületi fogdába kísérték. Innét márczius 2-án katonaruhában este 8 óra tájt megszökött és hamarosan polgári ruhát szerezvén, Nagyváradra jött.

Mint ezekből is látszik, nemcsak lopások, hanem vér, gyilkosság is terheli a jómadár elkiismeretét. Az Illaván eltöltött nyolczadfél esztendő nem volt elég arra, hogy magába szállva megtérjen, hanem tovább folytatta gonoszságait.

UJDONSÁGOK.

TAJÉKOZTATÓ.

Márczius 11. A Nagyvárad Gőzmozdonyu Közuti Vasutközgyűlése d. u. 8 órakor.

Márczius 13. Városi közgyűlés.

Márczius 15. Pályázatok beadásának határideje a városi hivatalokra.

Márczius 19. Megyei gyűlés.

Márcz. 20. Városi tisztújítás.

Márcz. 22—26. Sorozás Nagyváradon.

Márcz. 13. Kath. Szabad Liceum bőjtienstélye a főgimnázium dísztermében este 6 órakor.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium dísztermében d. e. 11 órakor.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium dísztermében d. e. 11 órakor.

Apr. 19. Kath. Szabad Liceum zárűnnepélye.

A pápa jubileuma. Rómából táviratozzák, hogy Rampolla biboros államtitkár vasárnap este ebédet adott a pápa jubileuma alkalmából a külön követségek tisztelőtára.

* Kihallgatás a királynál. Szell Kálmán miniszterelnök tegnap az általános kihallgatáson megjelent ő felsége előtt, hogy köszönetet mondjon az őt ért legfelsőbb kitüntetésért. Utána a felség elé járultak még: Dessffy Sándor püspök és gróf Karácsonyi Jenő belső titkos tanácsosok, lovag Kuczynsky Jenő nagykövet, Dókus Ernő, Szemere Miklós, gróf Wickenburg Márk és Kende Péter kamarások, továbbá Paiss Andor kuriai tanácselnök vejével, Bakonyi Géza osztálytanácsossal együtt, Molnár Viktor miniszteri tanácsos, Vanczás Sándor horvát főállamügyész, Zsögöd Benő udvari tanácsos, Budisavljevic Budiszláv főispán, Petőcz János és Wachenhausen Antal alezredek. Ő felsége mostani itt tartózkodása valószínűleg belenyulik a jövő héthe.

* Menekülés a halálba. A szalárdi országon pulykalopás gyanuja miatt a csendőrök elfogták tegnap reggel Molnár Imre szalárdi 42 éves földmivest. Lassan haladtak Szalárd felé, jól a delikvens s nyomában feltűzött szaronynyal a csendnek őrei. Szalárd határhoz értek már, midőn Molnár egy alkalmas pillanatban futásnak eredt s igyekezett eltűnni a láthatárról. Azonban a csendőrök nyomában maradtak mindenütt s midőn már-már elérték, hogy megkötözzék, Molnár hirtelen kést rántott és háromszor mellbe szúrta magát. Súlyos sebével a biharmegyei kórházba szállították be, hol az életveszélyesen sebesültet Baranyi rendőrbiztos hallgatta ki.

* **Várossy Gyula püspök beiktatása.** Székesfehérvári tudósítónk táviratozza, hogy Várossy Gyula dr. püspök székesfehérvári ünnepsége vasárnap véget ért. Reggel kilencz órakor a zsúfolásig megtelt székesfehérvári Kluucz György dr. püspöki titkár fölolvasta a királyi kinevezést és a pápai bullát: Azután Károly János nagyprépost szép beszéddel üdvözölte a főpapot. A püspök beszédét mondott papjaihoz, akiket sorban megcsókolt. Fölment a székesfehérvári székesszékre s onnan elmondta szentbeszédét, a mely lélekemelő hatással volt a hívőkre. Nagymise fejezte be a templomi ünnepet. Délben lakoma volt a püspöki palotában. Az első felköszöntőt Várossy püspök mondta a királynak, a pápának, József kir. hercegnek, a káptalanságra és a köldöttségekre. A püspököt számos felköszöntőben éltették. Üdvözlő táviratot küldtek a püspöknek: Schlauch Lőrincz bíbornok, Császka György érsek, Fehér Ipoly főpát, Szögyény-Marich László berlini nagykövet, István Vilmos püspök, Beniczky Ferencz és Fenyvessy Ferencz főispánok és még számosan. Délután öt órakor iskolai ünnepséget rendeztek a püspök tiszteletére a ciszterciák főgimnáziumában.

* **A Kossuth-mauzoleum.** A főváros Kossuth Lajos mauzoleumára pályázatot hirdetett. A pályázatra tizenhárom pályaművet adtak be. Festetic Géza gróf a főváros nevében a következő jellegű pályaműveket vette át: 1. Mindnyájunknak el kell menni. 2. Apánk. 3. Magyar szellem. 4. Pusztaszer. 5. Patria. 6. Patria. (vörös körbe). 7. Az eszme halhatatlan. 8. 1848 (koszoruban.) 9. Non e morte. 10. Mekka. 11. Saxa Loquuntur. 13. Ars Longa. A pályaműveket ideiglenesen az iparszobákban helyezték el. A mauzoleum 300 koronába kerül; a szoborra marad még 700.000 kor., de erre még a pályázat sincs kihirdetve.

* **A szegény-orvosi állások rendszeresítése.** A régi polgárok pár évvel ezelőtt Nagyvárad városától kérték, hogy a Réten, a hol alig van egyáltalán orvos és a polgárság túlnyomó része szegénysorsu, szegény-orvosi állásokat rendszeresítsen. A kerületi orvosok ugyanis annyira igénybe vannak véve más teendőikkel, hogy nem jut elég idejük a szegény betegek gyógyítására. A város azonban, pénzügyi okokból, nem teljesítette a régi polgárok kérelmét. Tegnap Domokos Károly törvényhatósági tag megújította ezt az eszmét. Indítványt nyújtott be Nagyvárad város törvényhatóságához, hogy kerületenként fokozatosan állítsák fel a szegény-orvosokat. Első sorban azonban Várad-Velenczén kéri a szegény-orvost, mert szerinte ott a legnagyobb a pauperismus.

* **Névmagyarosítások.** A m. kir. belügyminiszterium Grünbaum Aron, valamint kiskorú gyermekei Ernő, Irén, Odón és Dezső családi nevének Garára; Grünfeld Lipót családi nevének Gellertre és végül Rosenwasser Bernát, Samu, valamint kiskorú Rosenwasser Izidor és Ignác helybeli lakosok családi nevének Dénesre kért átváltoztatását engedélyezte.

* **A tenorista honoráriuma.** A lapok megírták a minap, hogy Zichy Jenő gróf Burrián Károly tenoristának a gróf egyik estélyén való közreműködésért 300 koronát küldött tiszteletdíjjal. A művész azonban nem fogadta el a honoráriumot, hanem visszaküldte a grófnak. A gróf most ezt az összeget Székesfehérvárról elküldte Falk Miksa dr.-nak, a Magyarország Hirlapírók Nyugdíjintézete elnökének az intézet alapja javára.

* **Százket kisasszony a budapesti egyetemen.** A budapesti tudományegyetemen most százánál több kisasszony tanul. A női egyetemi hallgatók közül 71 a tanári pályára készül, 31 az orvosira. Haladunk tehát szörnyen.

* **Tanácskozás a vámügyekben.** Nagyvárad város vámellenőrző bizottsága tegnap élénk gyűlést tartott a városházán. Rimler Károly elnököl s jelen voltak: Komlóssy József, Ragány János, Bordé Ferencz, Sulyok István, Szűcs Géza, Óváry Lajos, Schwarcz Antal, Mihelyi Adolf, Balogh Döme, Istvánffy István és Klement Péter helyettes vámfelügyelő. Egy korábbi határozat értelmében a Balogh Döme felelősségére vonatkozó határozatokat be kell terjeszteni a közgyűléshez. Azonban előzetesen felülvizsgálják a vámjegyekre vonatkozó számadásokat, hosszabb időre visszamenőleg. Erre egy szűkebb bizottságot kértek fel. Balogh Döme élesen kikelt, mert a tanács néhány tagjának az ő eljárására tett megjegyzést gyanúsításnak vette, s követelte, hogy már a most csütörtökön tartandó városi közgyűlésen terjeszse elő a bizottság határozatát a városi tanács. A többség azonban lehetetlennek találta, hogy a számadásokat egy-két nap alatt átvizsgálhassák. Balogh Döme különben sem ad az olyan felülvizsgálatra semmit, ahol csak a papirosok adhatja össze a számokat, a megmaradt vámjegyek egy részét pedig a beteg polgármester elégette. Így az ügy csak az áprilisi közgyűlés elé kerül. Balogh Döme külön véleményét jelent be s azt kérte jegyzőkönyvbe foglalni. A régi számadásokat egy Komlóssy József tanácsnokból, Óváry Lajos és Balogh Döme tagokból alakított szűkebb bizottság vizsgálja át. A vámalkalmazottaknak járó jutalék kimutatását szintén a szűkebb bizottságnak adták ki. A szolgálati kimutatást, amelyben az alkalmazottak pihenő ideje van szabályozva, tudomásul vették. Még néhány apróbb ügy elintézése után az ülés véget ért.

* **Román küldöttség a királynál.** Goldis József aradi gör. keleti román püspök egy bizottság élén nagyobb szabású memorandumot dolgozott ki, a melyben a gör. keleti szerb egyház három záradját: a bezdint, a szentgyörgyit és a meszicsit kéri a keleti román egyház részére, mert azt illeti meg. A memorandumot az aradi gör. keleti román egyház küldöttsége, a nagyszombati érsekszemlemet és a püspök vezetésével holnapután, csütörtökön, az általános kihallgatások alkalmával adja át a királynak.

* **Elkésztett tél.** A tél jóformán alig tartott az idén néhány napig s most, mikor már a kökörcsin, hóvirág és az ibolya elvirágozott, fűtött be alaposan. A locs-pocs sáros időre tegnap délután óriási szél és hóvihár kerekedett s csapta a járókelők arcába a hideg, havas esőt. Aki tehetett, menekült a fűtött szobába. Egyszer-egyszer Gergely szokta így megrázni a szakállát, de most eltévesztette a dolgot, mert még csak holnap lesz Gergely napja.

* **A levélgyjűjtő szekrények hibái.** Az újabb rendszerű postai levélgyjűjtő szekrények ellen sok a panasz a közönség körében. A szerkezete, amely által a leveleket kivesszik, nem biztos és könnyen kinyílik, ami által a levelek széthullanak a földön s könnyen elvesznek és összepiszkolódnak. A levélgyjűjtőknek minden alkalommal utána kellene nézni, hogy a levelek kiszedése után újból bezáródtak-e a szekrények szétnyíló fenékrészei.

* **Hogyan dolgozik Sienkiewicz.** A szentpétervári Krag című lap érdekes cikket közöl Sienkiewicz-ről, a nagynevű lengyel íróról, kitől mi is közzétünk egy nagyobb és egy kisebb regényt. Az érdekes cikkben elmondja többek között, hogy hogyan dolgozik Sienkiewicz. A kiváló író rendkívül gyorsan dolgozik — írja a lap. Legnagyobb regényei, mint a »Quo Vadis«, a »Polonecki család« varsói lapokban jelentek meg legelőször. Sienkiewicz rendszeresen annyit küldött a kéziratokból a szer-

kesztőségeknek, amennyi az napra éppen elégséges volt. Ez a körülmény amellett bizonyítja, hogy az író nem igen szokott javítani, változtatni a kéziratán. Munka közben kevés szünetet tart s lázasan dolgozik, gyakran órák hosszat elül íróasztala mellett. Soha szerkesztőség befejezett kéziratot még nem kapott tőle. Munka közben rendkívül ideges s nyugtalanság fogja el. Ilyenkor úgy segít magán, hogy hirtelen összepakol s utazik tovább, természetesen magával viszi a kéziratot is. Így változtatja helyét Orosz-Lengyelországban, Ausztriában, Dél-Franciaországban. A helyváltozás után nyugodtabb lesz s akkor teljes erővel lát ismét munkája befejezéséhez.

* **Felemelték a fizetésüket.** Biharvármegye közgyűlése a közkórház orvosainak és tisztviselőinek fizetését felemelte, azonban csak az 1903. évtől, dacára, hogy már 1901. évben kérték a fizetések felemelését. Azt azonban engedélyezi a belügyminiszter, hogy visszamenőleg és a folyó évben az elért megtakarításokból fizetési pótléket adhasson a vármegye a kórház alkalmazottainak. A jövő évtől a felemelt fizetés a következő lesz: igazgató-főorvosnak 2600 kor. (eddig 2300 kor. volt), 2 osztály orvosnak egyenkint 2000 kor. (eddig 1380 kor. volt), 3 segédorvosnak 800 kor. (eddig 600 kor. volt), a gondnoknak 2200 kor. (azelőtt 1840 kor.), az algondnoknak 1300 kor. (azelőtt 1150 kor.), irnoknak 1000 kor. (azelőtt 880 kor.), a portásnak 280 kor. (azelőtt 192 kor.), kézbesítőnek 216 kor. (azelőtt 192 kor.), 4 ápolónak összesen 864 kor. (azelőtt 768 kor.) Továbbá az 1903-ik évtől egy főápolót engedélyezett a belügyminiszter 336 korona fizetéssel.

* **Az öreg honvédek és marc. 15-ike.** Tiszteletreméltó derék veteránjaink a 48 as honvédek, régi hagyományos szokásukhoz híven, ez évben is megülik a magyar szabadság nagy emléknapját. Éltek alkonyán, ősz hajjal is megdobban a szívük ezen a nagy napon. mint félszázaddal ezelőtt a honvéd atilla alatt. Vasárnap délelőtt az ünneplés tárgyában tanácskozássra jöttek össze a városházán. Az évről-évre fogyó régi gárdából Amánt Béla, Papp József, Amigó Gyula, Wagner József, Szabó Károly és Lánczy József jelentek meg és Bereczky Géza alelnök elnökléte alatt kimondták, hogy a polgárság ünnepén testületileg részt vesznek, este pedig a Kispipában társas-vasorát tartanak s a fehér asztal mellett felelevenítik egymás közt a nagy idők felejthetetlen emlékeit.

* **Elgázolás.** Az elgázolás általi balesetek előidőzésében a vasparipák, illetve vasparipások épen olyan tevékeny részt vesznek, mint az élő paripák. Ezek a két, illetve négylábú mozgó lények tulateszik magukat minden tilalom és törvényen. Előbbiket a sportszervezők ragadja el, utóbbiakat a hó zabolás és az ostor. A négylábú ragadozókra csak van mentesség, mert azok okatlan állatok, a bicikliző lovasoknak azonban már több eszköz lehetne, mint a gépüknek. Beláthatnák, hogy az utca nem versenyter. Vasárnap délelőtt a Kolozsvári-utcán okozott szerencsétlenséget egy ilyen nekivadott biciklista öv. Kósa Imréné 5 éves Sándor fiát elütötte gépével a gyalogjárda. Véletlenül csak a homlokán sebesült meg könnyebben a kis fia. A könnyelmű ifju a baleset láttára tovább rohogott és nem sikerült letartóztatni.

* **Kegyelem a bitófa alatt.** A boszniai Banjalukában Gvosdan Gligo nevű gyilkost halálra ítélték és tegnapelőtt vitték a vesztő helyre. Miközben a bitófához vezették, megérkezett a király távirata, a melyben a bűnösnek megkegyelmezett. Ez a fordulat minden jelenvoltra mély hatást tett. A megkegyelmezett, a ki már látta a bitót, térdre borult és zokogáska tört ki. Büntetését a király életfogytig tartó fegyházra változtatta.

* **Furcsa lakadalom.** Mint Szent-Péter-szegről értesítenek, furcsa lakadalom volt ott a héten. Egy **Seabó** János nevű legény készült lakadalmát megtartani menyasszonyával, a kit a sós vízű Konyárról szemelt ki élete párjának. Meg is indult tehát már vasárnap a hivogatás, de hétfőn valami **sor** miatt a vőlegényt a csendőrség letartóztatta. A kellemetlen helyzetet mégis könnyítették azzal, hogy a csendőrt tekintettel a különös és ritkán előforduló esetre, megengedte a vőlegénynek, hogy vizsgálati fogságában esküdjék menyasszonyának örök hűséget. Így aztán kedden este haza engedték, persze állandó vigyázat alatt. A vőlegények aztán a félbeszakadt hivogatást rögtön folytatták úgy, hogy reggelre össze is volt hiva a lakadalmazó vendégség. Szerdán megtartották az esküvőt, **ellakták** a lakadalmat, éltették az új párt és mire vége volt a czéczónak, a holdog vőlegény immár szerelmes hitvese ölelő karjai közül a csendőrségi laktanya fogoly szobájába költözött.

* **Segélyt kérnek csángó templomra.** A bukovinai andrásfalvai ev. ref. csángó egyház kérő leveleket küld szét az ország törvényhatóságai között, amelyen temploma felépítésére kér segédelmet. A Nagyvárad városához érkezett kérelem felett ezután fog határozni a városi tanács.

* **Leleplezett tolvajbanda.** Székelyhidről írja levelezőnk, hogy **Bihar-Félegyházán** utóbbi időben gyakran fordult elő betöréses lopások. A bihariószegi csendőrség főgondját a bihariószegi közbiztonság helyreállítása képezte s e célból hónapok óta erélyesen nyomozta az ismeretlen tetteseket. Tegnap sikerült a buzgó csendőrségnek a tolvajbandát leleplezni, amelynek feje **Ujlaki** Zsigmond félegyházi szatócs volt, aki emberölésért már 5 évet ült a nagyenyedi fegyházban. Ujlakit és társait letartóztatták s bekisérték a nagyváradai ügyészség fogházába.

* **Jóváhagyott alapszabályok.** A »Szalárdi iparos társalgó kör« alapszabályait a m. kir. belügyminisztérium jóváhagyta s a bemutatási záradékkal ellátta.

* **Csizmadia segédek betegjáruléka.** A nagyváradai ipartestület kebelében fennálló betegsegélyező pénztár vasárnap délelőt Bertsei György elnöke alatt értekezletet tartott, a melyen jelen voltak: Moskovits Farkas, Bogdán Antal, Hegedüs Sándor, Dévald Béla, Knglis Pál, id. Bereczky József, Somogyi Károly, Kuttasi Béla, Spetkó József stb. és 30 iparossegéd. Az elnök üdvözölte a megjelenteket s indítványozta, hogy a csizmadia segédek keresetéhez képest igazságosan és a törvénynek megfelelő összegben állapítsák meg a betegsegélyjárulékukat. Hegedüs Sándor a csizmadia ipartársulat volt elnöke soknak és igazságtalannak tartja a mai 24 fillért, ami heti 12 korona után van megállapítva. Többek hozzászólása után az elnök bízott meg az indítvány elintézésével.

* **Szénne égett gyermek.** Derecskén Sebestyén Imre és neje kivitték magukkal negyedfél éves kis Lajos fiukat a szántóföldre és az ott rakott tűz mellett őrizetlenül hagyták. A gyermek ruhája véletlenül tüzet fogott és mire a szülők észrevették, a szegény kis fiucska szénne égett.

* **Az olasz inség.** Észak szürke ege alatt a Zeidersee mellett s a dán homokbuczkákon az emberi szorgalom paradicsomot és jólétet teremtet; a napsugaras délen, Itália kék ege alatt pedig bűn és nyomor. Magában Szardiában 12 év alatt 52.060-szor perült meg az árverelő dob, eladták a szegény ember viskóját, földcsékjét adóban. Hogy mily kicsi tarlozásokat nem bír az olasz paraszt kinyögni, arra egy adag elég: 1901 januárjának első héten 445 árverési esetből 85% volt 1 lírán aluli tartozásért kifizetve. Még nagyobb a nyomor az egykor dus Sziciliában s a szomszéd Calabriában s Apuliában; noha a nép igénytelen s egy kis nagymán is eltengődik, mégse bír megélni. Télen át az apró bűnesetek elszaporodnak; az éhez, fázó szegény ember bűnt követ el, csak hogy börtönbe jusson, a hol enni kap, a maffia pedig kényére garázdálkodik.

* **Találtatott egy üres persely és egy keresztlevél.** Igazolt tulajdonosaik a rendőrségen **Mendélyi Béla** fogalmazónál átvehetik.

x **Pártos Arnold** czég Nagyvárad, Bémerter cipő kalap és uri divat üzletében minden szakmába vágó czikkeket **legolcsóbban** vásárolhat a t. vevő közönség. — **Báli cipők és Báli divatáruk** nagy választékban. 45.

EGYESÜLETEK.

Az Országos Pázmány-Egyesület szombaton délután tartotta negyedik évi rendes közgyűlését a budapesti katolikus kör disztermében **Margalits** Ede egyetemi tanár elnöke alatt, a ki rövid megnyitó beszédében utalt az egyesület eddigi tevékenységére s fokozott buzgalomra hívta fel a tagokat.

Ezután dr. **Sziklay** János főtitkár beszámolt az egyesület tavalyi munkálkodásáról. Örvedetes és biztató jelenségek tekintik, hogy az egyesület folytonos haladásával bebizonyította életrevalóságát. Az egyesületi vagyon már meghaladja a 20.000 koronát s így az előbbi év óta 9000 koronával emelkedett. Kegyelettel emlékezik meg a jelentés az egyesület egyik volt számvizsgálójának, **Áldor Ármán** hírlapírónak elhunytáról, a ki özvegyet és öt árva hagyott hátra a legnagyobb nyomorban. Az Országos Pázmány-egyesület és a Budapesti Ujságírók Egyesülete karöltve sietett az elhagyottak gyámolítására s e tekintetben főképp **Vészi József** szerzett érdemeket, a kinek buzgó szivessége tetemes állandó segítséget biztosított az immár a jövőnek megmentett család részére. A november hónapban lefolyt katolikus nagygyűlésen élénk részt vett az egyesület, s részt kapott a kongresszuson hozott határozatok végrehajtásában is. Együttel elhatározta a választmány, hogy a tagokat, az állandó kapcsolatos erőit véget, tagilletményekben részesíti. Végül megemlíti a jelentés, hogy a legközelebbi jövőben a kath. írók képviselése testületileg fog bemutatkozni az egyház fejénél, XIII. Leó pápánál.

A közgyűlés a jelentést, valamint a számadásokat tudomásul vette, mire **Sziklay** Lajos alelnök jelentést tett a lejárt pályázatok eredményéről. Két pályázatot, egy szépirodalmi és egy irodalomtörténeti tűzött ki az egyesület, de a beérkezett pályaművek oly kezdetlegessé, hogy egyik díj sem adható ki. Végül megejtették a választásokat, melyeknek során ellenőrnek: **Péter** Jánost, számvizsgálóknak: **Benitzky** Ödönt, **Filó** Károlyt és **Vachtel** Károlyt választották s újból magalakították a 60 tagból álló választmányt.

A kath. Legényegylet választmánya vasárnap délután 5 órakor saját helyiségében ülést tartott, melyen az évrő közgyűlést készítették elő. Jelentést tettek az igazgató, titkár, dékán, főkönyvtárnok, főrendező, énekvezető és gondnok. A pénztárvizsgálatra az elnök mellé két tagot jelölt a gyűlés, kik tételként, számlák szerint átnézzék a zárszámadást és megállapítsák a jövő évi költségvetést. A választmány örvedetes tudomásul vette, hogy március idusának emlékét vasárnap délután fényes programmal ünnepli meg az egyesület, melyen már saját, ügyesen megírt önálló dolgozataikkal fognak szerepelni a tagok. Majd szóba került az egyleti ház és telekvétel ügyet mit élénk figyelemmel kísér a választmány. Az ülés öt órakor kezdődött és fél 7-kor oszla ta, fel dr. **Vucskics Gyula** elnök.

Ingyenes gyorsírási tanfolyam. A Nagyvárad Gábelsberger—Markovits gyorsíró-egyesület a napokban tartotta választmányi ülését, melynek lefolyásáról a következő értesítéssel számol be: Elhatározta a választmány, hogy az egyesület márciustól június végéig tartó gyorsírási tanfolyamot nyit meg és pedig oly módon, hogy a tanfolyamban résztvevők minden anyagi kötelezettség nélkül sajátíthatják el a gyorsírást. Az ingyenes kurzus veze-

tésére **Papp János** hírlapíró, választmányi tag ajánkozott, a gyakorló órák vezetésével, mely szintén ingyenes lesz, **Aron Géza** egyesületi jegyzőt bizta meg a választmány. A tanfolyamok megnyitásának idejéről, helyéről az egyesület nemcsak a helybeli lapokban, hanem nyomtatott hirdetésekben is fogja értesíteni a közönséget. Elhatározta továbbá a választmány, hogy részt vesz a szegedi gyorsíróünnepélyen és részvételre felhívja az érdeklődő közönséget is annál inkább, mivel az utazás kedvezményes lesz. Jelentkezéseket úgy az ingyenes tanfolyamra, mint a szegedi utazásra vonatkozólag (utóbbi csak e hó 14-ig) már most elfogadnak az egyesület következő tagjai: dr. **Szombathy István** elnök, dr. **Váradai Ödön** ügyész, **Löwenstein Zsigmond** pénztáros és **Aron Géza** jegyző. A jelentkezések levelezőlapon is eszközölhetők, de az ünnepélyre jelentkezők kéretnek, hogy foglalkozásukat, valamint a használandó kocsiostályt is pontosan megjelölni sziveskedjenek.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Kedd: Lotti ezredesei.
Szerda: Sulamith. (Sötér Izabella fellépte.)
Csütörtök: Dámon (új operett.)
Péntek: Dámon
Szombat: Arany lakodalom.

Mozgó fényképek.

Kun László volt kifizetve, tehát jó volt felleveníteni a régi jó szokást és előadni a fényképeket, természetesen illő csekély számú közönség előtt. A jelenlévők azonban, a kirkól igen könnyen lehetne egy »csekélyszámú, de előkelő« névsort összeállítani, elég jól mulathattak **Bognár, Bérczi, Szarvasi, Szohner Olga, E. Kovács Mariska, Pataky és Benkő Jolán** ügyes játékán.

A dada. Ha a színházba járó rendes közönség nem viselte el ezt az elhibázott, unalmas darabot, megpróbálta **Somogyi** előadati a **Dadát** a **dadáknak**: vasárnap délután **Bizony** azok sem lelkesedtek érte s egyuttal elűtetett egy kedves előadástól a közönség azon része is, melynek csak vasárnap délután van ideje és pénze színházba járni. Remélhetőleg ezzel a darab bevégezte Nagyváradon kisdad pályafutását.

Sötétség hatalma. A mára hirdetett »**Lotti ezredesei**« énekes bohózat elmarad **Amon Margit** gyengékedése folytán s helyette színre kerül **Toiszoj** hatalmas drámája — **A sötétség hatalma**.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 164.

Idénybérlet (páros) 152.

Ma, kedden, 1902. március 11-én

A sötétség hatalma.

Paraszt dráma 5 felvonásban.

S Z E M E L Y E K:

Péter, gazdag paraszt	—	—	Bognár János
Aniszja, második felesége	—	—	P. Szép Olga
Akulina, Péternek leánya első feleségétől	—	—	Szohner Olga
Anyutka	—	—	Balláné
Ákim, Nikita apja	—	—	Krasznay Andor
Matréna ennek felesége	—	—	Benkő Jolán
Marinka, árvalány	—	—	Kacziány Viola
Rendbiztos	—	—	Vank István
Iván	—	—	Dési Alfréd

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap szerdán, március 12-én

SULAMITH.

Keleti opera.

TAVIRATOK.

A kath. autonómia.

Budapest, márcz. 10. (Saj. tud. táv.) A kath. autonómia mai ülésén gróf Szapáry elnökölt. Elfogadták az autonómia, valamint az ő királyi Felségéhez intézendő fölrirat szövegét s ennek átadásához küldöttséget választottak. Az ülés folyamán felolvastattott Vaszary Kolos esztergomi hercegprimás levele, melyben sajnálattal tudatja, hogy betegsége akadályozza a megjelenésben. Köszönetet mond továbbá az elnöknek s a kongresszus tagjainak. Ezen köszönet nyilvánításához Apponyi és Ugron is hozzájárulnak. Szapáry gyönyörű szavakban mond szintén a tagoknak köszönetet, kijelentvén, hogy fölötte kívánatos az autonómia ügyének méltányos, igazságos rendezése. Rövid idő kérdése, hogy milyen lesz az eredmény, de jónak kell lennie, mert ezt megköveteli az ország nyugalma. A kongresszus Szapáry éljenzése közepette oszlott szét.

A főpróbán szerencsétlenül járt szerző.

Budapest, márcz. 10. (Saját tud. táv.) A Nemzeti-színházban ma volt Ferenczy Ferencz ministeri titkár Pogány Gábor drámájának főpróbája. A főpróbán jelen volt a szerző is, ki a harmadik felvonás végén a színpadra sietett, hogy örömet, valamint dicséretét fejezze ki a színművészeknek, hogy darabja művészi előadásuk folytán milyen szépen kialakul. A negyedik felvonásra készültek, midőn a rövidlátó szerző, hogy a színpadon rendezkedőknek útjába ne legyen, hátra felé vonult s így véletlenül félre lépve a három méter mélységű ortseszterbe zuhant. Esméletlen állapotban, vérző fejjel találtak Ferenczyt az összeszaladt színészek. Az előhívott orvosok megállapították, hogy belső baja nem történt. S a gondos ápolás folytán Ferenczy Ferencz lassanként magához tért.

Beszakadt pincze.

Budapest, márcz. 10. (Saját tud. táv.) Borzalmas szerencsétlenség történt ma délben Budán Egy Margit-köruti földszintes ház konyhája beszakadt és Varga István hentes neje, ki éppen a kocsinak tált, a hat méter mélységű pinczébe zuhant. A beszakadt pinczeboltozat úgy a kocsis, valamint az összes konyhai felszereléseket maga alá temette. A kocsis életveszélyesen megsebesült. Vargánét halva huzták ki a romok alól.

A búrok harcza.

Budapest, márcz. 10. (S. t. t.) Mint Londonból jelentik, ma olvasta fel Brodrick a parlamentben Kitchener táviratát. Delarey megverte Methuent, ki czombján megsebesült. Angolok vesztesége 45 halott, nyolczvan sebesült, a búrok ellenben 200-nál több embert vesztek. Kitchener ezen távirata nemcsak az alsó házban, hanem az egész városban óriási szenzációt keltet.

A távirat szerint Methuent 1300 emberével ágyukkal és élelmi szerekkel akkor forták el, midőn Greenfeld 1000 emberével egyesülni akart. Kitchener

a részletekről nem küld tudósítást, de kéri a kormányt, hogy azok publikálásától — mig teljes információt nem küld — tartózkodjanak.

Horánszky üdvözlése.

Esztergom, márcz. 10. Esztergom városának mai közgyűlésén Wimmer polgármester Horánszky Nándornak, az új kereskedelmi miniszternek eddigi érdemeit méltatva, kifejezést adott annak a hő ragaszkodásnak, amelylyel Esztergom városának közönsége az új miniszter személye iránt viseltetik. Indítványára a közgyűlés nagy lelkesedéssel a következő táviratot küldte a miniszternek:

Esztergom szab. kir. város közönsége képviselőtestületének mai napon tartott rendkívüli közgyűlésének határozatából nagyméltóságodat kereskedelemügyi miniszterré történt legkegyelmesebb kinevezetése alkalmasból addig is, mig tisztelgő küldöttséggel fogadását alkalmas időben kérheti, közörmében ez utómély tisztelettel üdvözl. Engedje a Gondviselés, hogy Nagyméltóságod kiváló tudásának és készülségének a közügy hosszú szolgálatában példás hűséggel és jellemzőlárdsággal gyűjtött kincseit nagyra hivatott állásában a haza javára nemes szándékai szerint soká értékesítse. (M. T. I.)

Íróként állás közvetítő.

Budapest, márcz. 10. (Saj. tud. táv.) Seraó Matild regényírónőt ma reggel Nápolyban letartóztatta a rendőrség. Az író az utóbbi időben ugyanis nem elégedett meg a Múzsával, hanem állásközvetítéseket eszközölt, illetve ezen a czímen nagy összegű pénzeket vett fel a kliensektől és ígérte nem teljesítette. Most a törvény előtt számol majd be, mennyiben volt manipulációi jogosak?

KÖZGAZDASÁG.

Kelch Jenő és Társaság Társaság felhívása

Esztergom, márcz. 10.	
Buza októberi	7.84
Buza áprilisi	8.80
Tengeri	5.14
Rozs okt.	6.89
Zab ápr.	6.93
Köszövény	—

Budapest, márcz. 10.	
Osztrák hitel	625.50
Magyar hitel	629.50
Államvasút	624.50
Rimanóczyház	4.6
Magyar postai	483.
Magyar társaság	—
Wagon-kölcsön	—

Divatár Arányok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. márcz. 10-én	
Magyar aranyárjádék 4%	120.05
Magyar koronárjádék	97.25
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,75%	120.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 3 1/4%	100.90
Magyar keleti vasuti államkötvény 1875-85	120.—
Magyar földterhermentelési kötvény 4%	97.25
Italmérségi jog megváltási kötvény	101.10
Horváth-szlovén földterhermentési kötvény	96.50
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	196.—
Tisztebályozás szept. sorsjegyek kölcsön	158.—
Osztrák járadék papírban	101.50
Osztrák járadék ezüstben	101.35
Osztrák járadék aranyban	121.—
Osztrák korona járadék	98.90
Osztrák államsorsjegyek	155.—
Osztrák magyar bank részvény	16.30
Magyar hitelbank részvény	710.75
Osztrák hitelintézet részvény	694.—
Párisi vista	95.52
20 frankos arany (Napoleonfont)	1.07
Németbirodalmi márka	117.22
London vista	240.15
20 márkás arany	46.45

SZERKESZTOI POSTA.

N. I. Nagyvárad. Sorsjegye a főnyereményekre özentül is játszani fog.

J. B. Budapest. Szívesen megteszünk az illetőnek érdekében mindent, a mit lehet, de mind ez nem sokat ér. Helybeli pályázók nagyon sokan vannak s így idegennek kevés kílátása van a megválasztásra.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

HONI IPAR!

Egy saját készítésű nagyon szép, masszív, faragott díszszel ellátott

barokk-stílus

hálószoba butor

jutányos áron eladó. — Ugyancsak több rendbeli szobabutorok olcsó árban kaphatók

hatók

SZÉLES SÁNDOR

műbutorasztalosnál,

SZÉCHÉNYI-TÉR 234—21. sz.

Ne tessék

nálam olcsó reklamokat vásárolni, mert azt üzletemben nem tartok. Hanem ha szolid kiszolgálás mellett **kítűnő minőségű** rőfös és női-divatárakra van szüksége, akkor bizalommal lépjen be

LENGYEL LAJOS

rőfös- és női-divatáru üzletébe,

Nagyváradon, Szent-László-tér, Rimanóczy-ház,

hol legjobb minőségű vászon, asztalnemű, szőnyeg, függöny, ágyterítő, női és férfi fehérneműek, mosó árak, legújabb divatu női ruha szövetek, saját készítményű **paplanok** az idény kezdetén mélyen leszállított áron kaphatók.

A vevőközönség egy látogatás után meggyőződést szerezhet azon közhiedelemben állítás valótlanságáról, hogy «Nagyváradon nem lehet finom, jó árut kapni», mert üzletemben csak **legfinomabb árakat tartok** felelősség mellett.

Tisztelettel

Lengyel Lajos.

Uj varrógép üzlet.

22 év óta a varrógépek minden ágazatát alaposan kiismerve az elsőrendű SINGER varrógépekből, mint a melyeket legkitűnőbbeknek találok, egy a mai kor igényeinek megfelelő

varrógép üzletet

nyitottam a **Zöldfa-utca 15. sz. alatt.** Midőn ezt a helybeli és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozom, egyuttal bátor vagyok szives érdeklődésüket felhívni a következőkre.

Raktáron tartok hazai gyártmányu legkitűnőbb *Adria varrógépeket*, továbbá különféle valódi *Singer* kis és nagy karikahajtó, *Singer, Vibrating, Schutte, Teuton* és iparosok részére a legújabb és legzölészerűbb »MINERVA« gépeket (mert ezek a leggyorsabbak.)

Gép és kerékpárreszek, valamint javítás nálam a legolcsóbb árban eszközöltetnek.

A legjobb minőségű elsőrendű SINGER varrógép ára 80 koronától feljebb, havi és heti részletfizetésre is szolgálom gépeimet.

A l. vevőközönséget biztosítom a legpontosabb kiszolgálásról, valamint varrás és himzésbeni díjmentes oktatásról.

A n. é. közönség b. támogatását kérve, vagyok mely tisztelettel

Rottenburg Sámuel,

Zöldfa-utca 15. szám.

47

Meghívó.

A »Nagyvárad Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezeté«-nek 1902. évi márczius hó 25. délelőtt 11 órakor Nagyváradon Biharvármegye székházában tartandó évi rendes közgyűlésére a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívom.

A közgyűlés tárgysorozata.

1. Az igazgatóság jelentése az 1901. évről.
 2. A felügyelő bizottság jelentése.
 3. Az 1901. évi záró számadások előterjesztése, a fölmentvény megadása.
 4. Az üzleti nyereség felosztása.
 5. Az igazgatóság javaslata a raktár kezelés állandósításáról.
 6. Az 1902. évi költségelőirányzat.
 7. Elnök, elnökgazgató, 10 igazgatósági, 5 felügyelő bizottsági (3 rendes és 2 póttag) választása.
 8. Az alapszabályok 15-ik §-ának 7. pontja értelmében teendő indítványok.
- Az 1901. évi záró számadás a Berettyó vízszabályozó-társulat helyiségében megtekinthető.

Nagyvárad, 1902. évi márczius hó 9.

Beöthy László.

szövetkezeti elnök.

99.

UJ PAPIR-ÜZLET!

Papirkereskedés és könyvkötészet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy a már 12 év óta fenálló könyvkötészetemmel kapcsolatosan egy mai kor igényeinek megfelelő

papirkereskedést

rendeztem be, hol mindennemű

papir-, író-, rajzszerkek és névjegyek,

valamint minden e szakmába vágó cikkek a legjobb minőségben raktáron vannak.

A nagyérdemű közönség eddigi jó akarata engedni reménylenem, hogy becses bizalmát a jövőre nézve is kiérdemlem.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

SCHMIDT GYULA,

könyvkötő és papirkereskedő

Nagyvárad, Bazár-épület (színház-oldali rész).

Ugyanott két tanuló felvétetik.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

Levelepapírok nagy választékban!

HOFFER BERTALAN

paplan és matrác különlegességek gyártása

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Bazár-épület).

Milyen csalódás

éri azokat, kik mindent hisznek, azt is, hogy a házilag elkészített paplanokat a kereskedők készítik a saját műhelyükben, pedig az nem igaz, mert csak az én gyári helyiségemben készülnek a valódi, kitűnő

PAPLANOK!

Ez a házilag készült, valódi paplan, a többi csak rossz utánzat, a mit a vevő, sajuos, csak a saját kárán tud meg, de már későn.

Ruge paplan 1 frt 60 kr.	Kasmier paplan 2 frt 40 kr.	Gloria paplan 3 frt 25 kr.
Jobb 1 > 80 >	Jobb 3 > 60 >	Atlasz v. seljsem paplan 6 > — >
Gratiöz, kelengye-paplan, atlasz 10 frt. Valódi gyaóju kásmir 10 frt.		

Paplan-áthuzás jutányosan elvállaltatik.

Szabóknak különösen ajánlom táblás és méteres vattáimat

Tisztelettel

HOFFER BERTALAN Fő-utca, (Bazár-épület).

89

Legmegbízhatóbb vetőmagvak.

A tisztelt gazdaközönség szives figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **MAUTHNER ÖDÖN** budapesti mag nagykereskedő cégtől mindennemű legbiztosabb, fajazonos és csiraképes

gazdasági-, vetemény- és virágmagvak

beérkeztek és azokat bármily mennyiségben, a legelőnyösebb napi árban árusítom.

Az állami magvizsgáló állomás zárjeggyével ellátott, hivatalosan plombozott, arankamentes, valódi provenca i, **olasz és magyar luczerna, styriai vörös lóhere, valódi oberndorfi és eckendorfi mamuth és buczok-répa magvak**, a legszebb pázsitnak való **skót és francia lümag-keverék** és angol perje. Továbbá mindennemű legszebb és legmegbízhatóbb faj **gyümölcs és virágmagvak**. — Nagy raktárt tartok mindenféle gazdasági ezikkekből u. m. :

Vasgálicz, kékkő, szóda, raffia-háncs, ojtóviasz, ojtógyapot, azurin, gépolaj, Creolin, Carbol, Carbolemum stb.

Csomagolás ingyen.

Telefon szám: 120.

Kiváló tisztelettel

Ifj. Popper József,

Nagyvárad, Fő-utca.

90.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Mindennemű hozzájuk áruk nagy választékban.

Prágai sonka, friss conservált halak és sajtok.

FLEGMANN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér.

Megérkeztek!

a legdivatosabb kész női felöltők, fekete és színes ruhaszövetek, legizlésebb fekete és színes selymek, valódi francia mosókelmék, gyönyörű diszkellékek rengeteg választékban, selyem és más divat-blousok és juponok. — Állandó raktár legjobb gyártmányu vászon és asztalneműekben, — egész menyasszonyi kelengyék 500—6000 koronáig.

ÜZLETI ELV

szigorú szoliditás, pontos előzékeny kiszolgálás, minden darab árun a »szabott ár« számokban kiírva.

Nagyszerű!

MÁRCZIUS 1.

FONTOS!

Uj üzlet! Márczius hó 1-én megnyílt! Márczius 1.

Az Első Magyar Versenyáruház
ZÖLDFA-U. (Stern Gyula czég mellett).

Rőfös és női divatáruk és ezek különlegességei.
Európa legnagyobb és leghíresebb gyáraiból beszerzett NŐI DIVAT- ÉS RŐFÖS-ÁRUK

Mindenkinek nyerni kell, aki az üzletbe lép!

1000 drb osztálysorsjegy ingyen! Hallatlan szerencse!

Próbálják meg Hölgyeim! — A szerencse szárnyan jár!

Paratlan!

MÁRCZIUS 1.

ÉRDEKES!

Törlesztéses kölcsönt

5%

**Vidéki bérházakra,
földbirtokra**

szerezek minden előleg nélkül még abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.
Leveleket forduló postával elintézem.

Sárkány József,

68. Budapest, Váci-körút 21. szám.

Női ruha szövetekből
dus választék.

Szenzációs ujtás!

Vászon és fehérneműek-
ből nagy raktár.

Ingyen! életnagyságu fénykép! Ingyen!

Minden vevőnek, a ki 10 frt értékűt vásárol, bármely átadott fénykép után egy **életnagyságu** 60 cm. magas művészesen kiállított hű fényképet készít **teljesen ingyen** még akkor is, ha a bevásárlás apróbb részletekben történik.

Csupán díszes keretért (passe partou) önköltséget 1 frt 50 krt számítok fel. Ezen életnagyságu **ingyen fényképet** magát sem képes a világ egy műintézete sem 10 frton alul elkészíteni.

Minden vevőnek, még a legkisebb bevásárlásnál is pénztáram egy fénykép bonnt szolgáltat ki, melyen a bevásárlási összeg nyugtázva lesz. A midőn ezen részletekben vásárolt összeg 10 forintot tesz ki: vagy 10 forint értékűt egyszerre vásárol, az ingyen fényképre jogosan igényt tarthat.

Tehát önként érthető, hogy minden további 10 frt értékű vásárlás egy-egy ingyen fényképre jogosít.

Életnagyságu fényképek kivitele üzletünkben láthatók.

Amerikai áruház, Nagyvárad, Fő-utca (Olaszi), Bazár (színház) épület.

Női Blousokból dus
választék

Telefon 372. szám.

Női ruhákat és Blousokat
mérték után is készítünk.